

# TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de două ori pre septembra:  
Duminică si Joi. — Prenumeratia se face in Sabiul la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani găta prin scisorii francate, adresate către espeditura. Pretul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 70.

ANULU XXII.

Sabiul in 6|18 Octombrie 1874.

trn celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. și ea pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru principale și teritoriile pre anu 12 1/2 fl. anu 6 fl.  
Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 5 1/2 fl. si pentru a treia repetare cu 3 1/2 fl. v. a.

Sabiul 5 Octobre.

Sub presidiului ministrului reg. ung. de interne lucra o comisiune la unu proiect de modificarea legii municipale din 1870. Însemnatatea unei legi municipale, la noi, nu o va nega nimenea. Ea este baza piramidei în viața constituunale, ea reinoiesce fatia pamantului, déca cei chiamati la ducerea ei în indeplinire corespundu chiamări din tota inimă si din tota virtutea lor. Radicarea comunelor la o stare mai buna, comunicatiunea intre comune prin arterele drumurilor vicinali cu poduri bune, institute diverse pentru binele comunu si alte si alte multe, aterna dela o pricepere sanatosă a adunarilor municipali, déca in aceste domnese spiritul unui progresu adeveratu si se eschide cu totulu egoismulu, care traduce binele comunu in folosulu alu vre-o catoru-va conspiratori si in detrimentulu unui municipiu intregu.

Este adeveratu, ca posibilitatea jace de multe ori aproape, că vr'o cătiva sa se folosesc de credibilitatea celor multi si sub firm'a, său mai bine, sub masca fraseloru cu lustru grosu de liberalism, de interesu pentru binele comunu, sa aduca mai multu reu, decât bine municipielor.

Inse nu este eschisa nici ceea-lalta posibilitate, că locitorii său membri municipiului sa vina la cunoștința binelui si a reului lor, adeca sa vina la cunoștința, ca vorbele cele frumose si magulitòrie de multe ori suntu numai amagiri si ca din amagirile aceste nu poate rezulta nici cându altu ce-va, decât secarea binelui comunu. De impregiurarea acăstă este incopciata mai departe posibilitatea, ca intru cătu membrii adunărilor aterna dela alegeri, omeni interesati numai de sine-le sa remana departati de adunari, iera intru cătu au drepturi legate de avere, sa fia combatuti de partea, carea 'si pricepe missiunea din punctulu de vedere alu scopului, pentru care suntu create adunările preste totu. O sessiune său două nu poate confundă pre nimenea, căci mai curendu său mai tardiu incelatoria se deochia si-si dă preste capu. O sessiune său două, si cei ce au sciutu mai inainte sa seduca multimea, că sa-i adoreze, se trediescu despretei si adese ori luati in chiopte ei. — Adeverulu si virtutea s'a pututu restigni pre cruce, n'a pututu fi inse impedeate in triumfulu lor.

Din consideratiuni de aceste dâmău noi atentiuie nostra possibile comisiunei amintite in data la inceputul acestor sîre, si urmarite pâna acum in lucrările ei. Se intielege de sine, ca de atari consideratiuni e de a se legă mai departe grigia' ce trebuie sa avemu pentru o institutiune atât de folositória binelui comunu.

Unii dintre ai nostri, in unu pessimismu pré mare, si din multe privintie nejustificate, s'a dedat a surde ironicu de tota institutiunile sistemului politico presentu si la ocasiuni se folosesc că de cele mai tari argumente de compusetiunea municipielor, in care multe aspiratiuni juste remanu nebagate in nici o séma. Déca este organismulu unui omu in vre-o neregularitate, va sa dica, nesanatosu, ceea ce se intempla de atatea ori, ore in dreptatiescne pre noi nesanatatea a ne despretiu organismulu cu totulu? său

potea conlucră la nimicirea lui? Nici decum nu, cu atâtă mai vertosu, cu cătu pote ca purtatorulu organismului, individulu insusi, este de multe ori de vina, ca acel'a se afla in neregularitate său nesanatosu. Asiă si cu institutiunile, déca patimescu de vî' unu reu, atunci nu trebuie sa le aruncămu in balta, ci sa conlucrămu că reulu din ele sa se sterpesca.

La curarea unui astfelui de reu inse trebuie seriositate si energia; cu surisul ironicu si cu pessimismu n'a ajunsu nimenea nici odata la nici unu bine. Si cumca aici trebuie sa ne punem odata că sa curatim ce e reu, ni o arata nu numai interesele noastre speciali nationale, dara si cele generali ale patriei; nu numai municipiile unde suntu majorităti maiestrite de neromani, dara si municipie, cum e d. e. alu Fagarasului, curatul romane. Egoismulu, déca e naționalul inca nu e asiă periculosu, că celu personalu; acel'a are celu pucinu o parte din binele comunu, celu din urma insa e qualificat de asiă, incătu acelu stabilitu de densulu e in stare sa vendia si pre tatalu seu. Aici se punem securea curatitoria mai întâi si apoi sa procedem mai departe la oblitera diferențelor din prejudiciile trecutului.

Mai este si alta impregiurare, carea ne indatoresce a atrage atentiuie publicului asupra institutiuniei municipiului. Precându comisiunea lucra la modificări, noi aflam ca modificatiunile potu ajunge pâna in fine la studiul de a face ilusorii intregi institutulu. Si acestă credem ca nu e nimenii totu atâtă. Mai multu, in o parte a pressei au si resunat voci despre o administratiune politica centralizata.

Ce are sa inseamne la noi intr-unu stau cu diverse naționalități centralizarea administratiunei politice si delaturarea selfguvernamentului? pricepe ori si cine. Dara abstragendu dela interesele naționale, prin centralizare interesele curatul patriotic suntu espuse apretiurilor unilaterali, cari latiescu si mai tare greutătile si sarcinile poporului, din care causa acestă, dupa impregiurările noastre aru seceră numai fructele pauperismului.

Sistemele trecute politice au fostu in dreptate cu scopu asupra claselor de josu si de aceea ne au aflatu tempurile mai noue asia de seraci. Sistemele cele noue, déca nu vomu concurge cu totii la imbunatatirea loru, voru fi si voru remané unilaterali, de si nu voru avé acelasi scopu, că cele trecute ne voru duce la acelasi rezultate.

„Pester Lloyd“ deminte scirea unei foi vieneze, ca ministrul ung. de comerciu aru face greutăti ministrului de externe in cestiunea conventiunei comerciale cu România.

Déca „Alfold“ este bine informatu, alegerile noile la dieta aru fi forte aproape. I se scrie adeca acestei foi, ca guvernul aru avé planul sa dissolva diet'a in lun'a lui Aprilie si a orandui alegerile in lunele prime de veră, asiă incătu diet'a cea noua sa se pota intruni in Septembre 1875. Astfelui pentru diet'a de acum voru remané, subtragenduse feriele, numai cinci luni de lucru. Pentru acestu tempu ajungu discussiunile asupra

bugetului si legilor de contributiune; proiecte de reforme mai insemnate inse afara de legile de contributiune nu voru veni la desbatere.

Relativu la divergintile de opinii ce s'a escatu in sinulu guvernului se impartasiesc foiei amintite, ca divergintie au esistat la totu casulu, inse acele s'a aplanatu de multu. Divergintia a provenit din cestiunea censului transilvanu si a gimnasielor slovace. In afacerea gimnasielor slovace au pledat Ghyczy si Bittó pentru o intrevire energica; relativu la censulu ardeleanu inse s'a reservat o considerare si esaminare noua, care inse chiarifica punctul de vedere din care purcede partea considerabila a partidei deakiste, opositiunea si guvernului. Aceste afaceri, dice făia numita, suntu deplinu regulate; de o diferinta relativu la proiectele de legi ale lui Ghyczy cu atâtă mai putinu poate sa fia vorba, cu cătu nici unu membru alu guvernului nu se cugeta a conturbă planurile lui Ghyczy relative la restabilirea echilibrului in bugetul statului.

Reformarea caselor magistratilor din diet'a Ungariei este gata de a se redacta intr'unu proiectu de lege, care se va asterne inca in sesiunea fitoria dielei spre desbatere.

Guvernul Spaniei a datu guvernului francescu unu memorandu, in care se plâng asupra negligintiei, cu carea Francia' padiesce confinile sale, pre unde carlistii trecu totu feliul de arme si munitiuni pentru bandele loru. Memorandul acestă tiene totu cercurile politice ale Francei si intr'unu sufletu. Lumea de aci si a aerului, de a nu luă lucrul tocmai asiă seriosu, dara tonulu foilor celor mai de frunte dovedesce insemnatatea ce se atribue memorandului. Cele mai multe presupunu ca actulu acestă alu guvernului din Madridu nu e altu ce-va decât o provocatiune arangiata de Germania.

Din Berlinu se anuncia, ca reprezentantii Spaniei suntu autorisafii a aduce memorandulu regimului si la cunoștința cabinetelor din Viena, Berlinu si Londonu.

„Journal des Debats“, vorbindu despre memorandulu spaniolu, apara pre guvernului francescu contra imputarilor ca acestă n'a privighiatu de ajunsu confinile. „Debats“ facu alusione ca guvernul din Madridu prin memorandul seu se face gata spre servire unor intrigi din afara si adauge, ca oficiele spaniole dela confinile prieneice suntu cu multu mai lasatorie decât cele francese. Afara de aceste contrabandă cea mai multa s'a importat in apa dela Liverpool, Anvers si Hamburg. „Independenția belgica“ afla din Parisu ca casulu acestă cu memorandulu nu va avé urmări mari in politică esterioră a Franciei. Regimul francescu pricepe necesitatea de a se apropiă de Spania si necesitătiei acesteia va sacrifică pre legitimisti.

De unu tempu incocă dovedescu foile englese unu interesu forte mare pentru principale de Asturia, fiul reginei Isabila din Spania. Unu corespondinte alu foiei „A. A. Z.“ dice tempu ajungu discussiunile asupra

ca acăstă nu e numai o intemplantare. Intre puterile cele mari s'a discutat objectul acestă si este probabile ca intielegerea intre puteri va duce la o operatiune colectiva.

In Italia suntu la ordinea dilei alegerile prentre parlamentu.

„Kelet“ are o corespondintia din Constantinopole, carea dice, ca există unu conflictu seriosu intre Pórtă si România, incătu cestă din urma este aproape a-si chiamă acasa pre agentul său. Ans'a la conflictu a dat o două casuri petrecute in România intre organe de politia ale Romaniei si intre supusi turcesci, cari s'a terminat cu morțea supusilor turcesci. Ambe au fostu judecate si pedepsite de justitia tierei române. Cu toate acestea ducandu-se organele din cestiune mai târziu in afaceri private in Turcia, organele turcesci, le-a prinsu, judecatu si pedepsiti din nou dupa legile loru.

Tes'a generala ce ocupa colonele diarelor straine, este incidentul arrestarei contelui Armin. Pretutindeni, in strainatate, nu se vorbesce de cătu de acestu incidentu.

Credem aici espunerele diarelor straine asupra acestui incidentu si asupra cauzelor care l-au provocat.

„Kölnische Zeitung“ publica o narratiune, in care afirma ca nu de multu Bismark era unul din cei mai buni amici si din protectorii cei mai devotati ai contelui Armin; ba chiaru cändu avea ce-va de observat in privintia diplomatica, nu se putea opri de a-si areta inclinatia sea către conte. Pre la inceputul lui 1873 fusese vorba de a se rechiamă ambasadorul dela Parisu, si cancelariul germanu, insistă că Armin sa fie lasat la acestu postu, la care se arată, ca tiene multu. Incercarea cancelarului nu potu reusiti. Bismark tinea la d. Thiers si la republika; contele Armin avea inclinatii pentru o restauratiune monarchica, si cancelariul ii respondé adesea, ca nu se tinea in cerculu instructiunilor ce-i dedea. D-nu d'Armin avea sa ocupe atunci postul de ambasador la Constantinopole, candu supravenei polemică relativa la Conciliul dela Vaticanu si fu pus in disponibilitate, in urmă unui repetat refus de a-si dă de buna-voia demisiunea, precum scimus.

De atunci nu se mai facu nici unu sgomotu in giurul numelui d'Armin. Incidentul de acum'a veni astfelui: Actualulu ambasadoru la Parisu, printul de Hohenlohe, voindu sa consulte mai multe documente diplomatice din archivele ambasadei, relative la cestiunea papala, bagă de séma ca lipsescu patru-dieci de acte, cari inse erau trecute in registre. Ambasadorul reclama ministerului de externe dela Berlinu, care si elu le ceru la rendu-i, contelui d'Armin. Aceasta marturisí, ca actele se afla la densulu, dara fiindu ca natura loru o considera cu totulu personala, nu a voit sa le predea, căci le privia că o proprietate a sea. Mai in urma, restituí patru-dieci de aceste acte.

Intre acestea, se caută si prin archivele legatiuniei germane dela România, si se constată lipsa a cinci-dieci de oficii. Interpelatul din nou, ambasador

rulu respusne ca poséda numai siepte-spre-diece dintrensele, dara considera aceste acte cá nisce scisori de interesu privatu; ca i trebuia spre a respinge atacurile ce i s'aru putea aduce eventualmente si chiaru spre a se sprigini contr'a reclamatiunilor judiciare; ca prin urmare nu le va inapoiá de locu; cătu despre cele-lalte treidieci si optu nu scie pre unde se afla. Fóia renana adauga ca este posibilu cá depesiele cele mai pucinu importante sa se fi perduto prin negligentia d-lui Arnim. Printre acestea erau inse unele fóte importante, instructiuni detaliate ale cancelariului, date cu autorisati'a imperatului: suntu intr'unu cuventu documente de statu, cari nu se pote sa fi disparutu fára a lasá urme. Ministeriulu reclama pre cele siepte-spre-diece, pre cari contele marturiscese ca le posede.

Cátu despre reclamatiunile judeciare, de cari s'a vorbitu, ele suntu relative la numirea contelui Arnim la ambasad'a din Constantinopoli, si la o conveniune privitoria la apuntamentele contelui.

D. d' Arnimu refusându a inapoiá hartiele reclamate, d. de Bismak s'a adresatu la tribunalulu din Berlinu, pentru cá acest'a sa useze de verice mesuri va crede de cuviintă spre a se obtinené inapoiarea actelor. Tribunalulu a facutu perchisitii domiliare si a arrestatu pre conte.

"Aeci cari aru vrea sa critice aceste mesuri de rigóre, termina „Kölnische Zeitung“, aru trebuí sa adreseze criticele loru justitiei, iéra nu principiu de Bismark. Se pote dice, in adeveru, ca cancelariulu aru fi potutu sa lase afacerea sa dómá. Dara in urm'a incidentului Lamarmor'a, cându printiulu de Bismark se plánse asiá de viu la guvernulu italianu pentru sustragerea din archivele statului, si pentru publicarea unor documente oficiale, cându declarase ca in Prusi'a asemenei fapte nu s'aru putea intemplá nici odata, ii erá imposibilu de a nu insistá de locu pentru restituirea actelor sustrase de fostulu ambasadoru."

— Unu articulu publicatu de „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ asupr'a acestei afaceri, termina astfelui prin acese renduri: „Este imposibilu pentru momentu de a tratá in publicu cestiunea de a se sci déca, afara de documentele disparute, numai suntu

si alte acusatiuni contr'a d-lui d' Arnim.“ Credemu ca acést'a insemnéza ca nu numai sustragerea actelor oficiale, este caus'a arestării fostului ambasadoru, ci mai suntu si altele.

„Press'a“

In afacerea Arnim vine „Vossische-Zeitung“ si face o espunere, dupa carea contele Arnim a fostu pâna la 1872 celu mai intimu amicu alu lui Bismarck. In Septembre a acelu'asi anu au inceputu a se instrainá unulu de altulu. Conte Arnim, se dice, ca n'a favorit u nici odata nici restauratiunea legitimista nici orleanista, intr'o epistolă privata a esprimatu Arnim ca Thiers sta in intimitate cu Gambetta si ca s'a observatu in tóte partile o propaganda pentru republica. Elu a atrasu atentiunea si asupra propagandei republicane din Spania. Arnim a fostu de parere, cá sa nu se urgeze platirea tributului francesu', pentru trupele germane sa sieda mai indelungat in Francia. Descoperirile lui Arnim, cu deosebire despre possibilitatea de a deveni jumetate Europ'a republicana, au avutu efectu la locurile competente. Efectulu acest'a ajutatu de guri rele a nutritu suspiciunea in Bismarck, ca Arnim vrea sa-lu sape, si de aci incolo diferint'a intre densii a devenit totu mai mare.

Documentele diplomatici desco-perte in archivele Venetiei de cătra inteligintele si infatigabilulu d. C. Esarcu, a produsu efectulu loru si in strainatate. Aceste documente relative la istoria nostra, si in specialu la relatiunile diplomatici ale domnilor nostri cu republic'a Venetiei, pre atunci a totu putinte si luptatória valorosá contr'a torrentului musulmanu, au facutu o placuta impresiune in Itali'a si au desceptatu atentiunea publicistilor si invetiatilor istorici de acolo. Avemu sub ochi o brosura intitulata „Documenti nouvi sulle relazioni tra la Rumenia e la Republica Veneta“ care e unu comentariu asupr'a documentelor publicate de d-nu Esarcu relative la relatiunile diplomatici ale lui Petru Cercel si Stefanu celu mare cu re-public'a Venetiei si alte state.

Acést'a brosura este oper'a d-lui Tullo Massorani, cunoscutu in Itali'a pentru mai multe scieri istorice si

literarie fóte stimate. Acésta scriere a d-lui Massorani, fóte magulitória pentru romani si pentru d. Esarcu, a aparutu mai intâi in „Archivio storico Lombardo“, care este organulu societății istorice, in capulu cărei a se afla ilustrulu Cantu.

Amu fi fóte fericiți sa vedem u rymându exemplulu d-lui Massorani si interesandu-se de România cătu mai multi fii inteligenți ai Italiei, care ne cunóscе asiá de puciniu, desi limb'a, traditiunile istorice si chiaru positivne geografica si interesele de comerciu, suntu atâtea legaturi cari au intorsu totu déun'a privirile romanilor cătra anticul léganu alu civilisatiunei.

D. Massorani incepe prin a apretiá meritulu d-lui Esarcu, care a atrasu si altor'a atentiunea asupr'a archivelor venete, din punctul de vedere romanu, si considera interesantu studiulu asupr'a legaturilor istorice ce au esistat intre România si Itali'a, pre cându aceste tieri luptau barba-teșe, dupa cum dice autorulu, „spre a tiené peptu in Europ'a contr'a furiie musulmanilor.“

In urm'a unei scurte introduc-țiuni, d. Massorani reproduce si comențea pre scurtu documentele relative la Petru Cercel si Stefanu celu mare, constatându argumentele favorabile ce a potutu trage d. Esarcu din asemenea documente istorice in favórea drepturilor suverane ale tieriei.

### Proiectul de organisație al Congresului bis. gr. oriental serbescu.

Pre basea drepturilor autonome garantate prin articululu IX: 1868 si cu sustinera perfecta a dreptului prea inaltu de inspectiune suprema alu Coronei, pre care lu exercizea Maiestatea Sea in modu constitutionalu, se statoresce acést'a organisațione a congresului nationalu bisericescu serbescu:

Art. I. Congresulu nationalu bisericescu serbescu este representanti'a serbilor de religiune gr. or. pe teritoriulu patriarchatului si metropoliei serbesci, care discutéza de sine statutori si prin organele sele asupr'a afacerilor bisericescii scolare si fundatiunale in tóte partile intregitorie si in toti factorii sei.

Art. II. Congresulu nationalu bisericescu serbescu are 75 representanti

si adeca 25 din statulu clericalu si 50 din celu laicu. Acesti'a se alegu dupa regulamentulu congresualu elec-tiv din 6. Augustu 1870, aprobatu prin prea inalt'a resolutiune din 29. Maiu 1871.

Archiepiscopulu, metropolitulu si patriarchulu serbescu din Carlovitii si episcopii diocesani suntu cá atari membrii congresului.

Art. III. Representantii se alegu pe siese ani.

Mandatulu representantilor alesi in alegerile supletórie espira intr'unu tempu cu mandatele celoru-latti repre-sentanti alesi dintru incepulu.

Art. IV. Instructiunile din partea alegatorilor nu suntu deobligatorie pentru reprezentanti.

Art. V. Congresulu judeca, de este valabila de jure alegerea membrilor congresuali, si elu este indreptatit a delegá pre comisariulu seu pentru eruarea impregiurilor, pre cari tre-buie sa le scie pentru a poté judecă asupr'a validitatiei alegerei.

La cercerarea comisariului dere-gatori'a politica tramite din partea sea unu oficialu, care asisteaza la investigatiune.

La unu atare casu representan-tulu alesu, cându nu este vre'unu protestu contr'a protocolului electoralu, nu pote fi eschisul dela discussiuni si eserciarea drepturilor sele cá repre-sentante congresualu inainte de a se aduce resolutiunea definitiva.

Art. VI. Membrii congresuali, ase-menea si membrii comitetului congresualu au diurne pre tempulu functiunii loru si rebonificarea speselor de calatoria dupa unu modu pre care lu statoresce congresulu. Ambe se esol-vescu antecipative din fondurile na-tionali. Sum'a in se indata ce se incaseza prin imposite asupr'a cercurilor electoral, se redà fondului.

Art. VII. Congresulu nationalu bisericescu serbescu se intrunesce in totu anulu si adeca pre tempulu dintre pasci si rusali.

Siedintele congresului au sa se termi-ne in tempu de siese septamani.

Art. VIII. La casu cându Maiestatea Sea doresce sa exercizee dreptul prea inaltelui inspectiuni supreme prin intreve-nirea unui comisariu regescu, acest'a nu se pote amestecá in discussiunile si resolu-tiunile congresului.

Art. IX. Congresulu ordinariu se

pateticulu adio dintre Ectoru si Andromac'a.

Chiaru geniulu satiricu alu lui Aristofanu este profundu imbuibatu de amorulu familiei, si, in setea lui de a lovî in ridiculele si vitiurile so-cietăției, nu uita de a pune tamâie pre altariulu familiei, precum vedem u in comedile Norii, Lysicrata. et.

Acestu amoru, precum scimu, se manifesta sub doue aspecte: séu es-primându bucuriile si durerile, cari impletești dilele unei famili (tragedia), s'au biciuindu reulu, care amenintia a desnaturá séu injosi famili (comedi).

Teatrulu latinu, mai multu séu mai pucinu copiarea teatrului grecu, n'a potutu sa pérda din vedere urmarirea celoru trei scopuri atinse de poetii greci, cu singur'a osebire: po-porulu romanu, avendu mai multa ap-titudine pentru partea reala a vietiei decât pentru partea ideală, acestu amoru, amorulu de familie, lu vedem u dominându mai mulu in comedie, Plautu si Terentiu.

Teatrulu Italianu urmăza calea deschisa de greci si latini. Mandragor'a lui Machiavelli, tragediile lirice ale lui Metastasio, tragediile lui Alfieri, co-mediiile lui Gozzi si Goldoni, in tóte amorulu familiei jóca unu rolu in-semnatu.

Acolo in se, unde acestu simtie-mentu isbucnesce cu putere, este teatrulu spaniolu. Lope de Veg'a, Calderonu, Alarconu, Tirso de Molina in acésta privintia suntu superiori scriii-

## EGISIORA.

### Amorul de familie in Drama.

Pentru a ne dá séma cătu de im-portantu este amorulu de familie in operile dramatice, nu avemu de cătu sa aruncâmu o rapeda ochire in istoria teatrului, si, cá sa ne aruncâmu o ase-menea ochire, nu avemu de cătu sa ne intorcemu la originea lui.

In adeveru, care a fostu scopulu urmaritul de geniulu poeticu alu Gre-ciei cându, din nisce germini cu to-tulu informi, care n'aru fi avutu nici o valóre inaintea esteticei moderne, a intemeiatu o noua ramura in productiunile omenirei? Eschilu, Sofocle, Euripidu si Aristofanu suntu aci cá sa ne respunda: nimicu altu de cătu a nutri in sufletulu poporului simtie-mentulu pentru divinitate, patrie si famili. Dara aceste trei scopuri nu le vedem u de odata isbucnindu si stralucindu cu aceeasi putere in tóte operile dramatice ale geniului grecu. A trebuitu cá poporulu lui Pericle sa tréca prin tóte fazele evolutiuniei senti-mentală, pentru cá sa vedem u stra-lucindu in tragediile lui Eschilu, So-focle, Euripidu, si in comediiile lui Ari-stofanu, aceste trei cerintie, aceste trei scopuri: divinitatea, patria si famili'a.

Este unu adeveru, recunoscutu de toti, ca poetii populari suntu eculu societătilor, din cari facu parte, si, cá atari, operile loru suntu intiparite

de simtiemintele, credintiele si aspira-țiunile mediului, in care vietuiuiesc.

La inceputu, poetulu dramaticu n'a avutu in vedere de cătu amorulu pentru divinitate. Nici ca se putea altmintrenea, cându originea dramei face cu totulu parte din cultulu reli-giosu: cultulu lui Bacu. Mai târdiu orizonulu dramei largindu-se, poetulu simtiendu societatea miscata nu numai de amorulu celoru nemuritori ci si de amorulu patriei, patriotismulu de-vine unu alu doilea agentu puternicu in drama. Dara cu cătu limitele pa-triei grece se intindeau, cu atâtu unu nou cultu venea sa castige mai multu locu in inim'a omului, cultulu cami-nului, si simtiemintulu care 'lu animá: amorulu familiei. — Operile dramatice ale Greciei suntu intiparite de aceste simtieminti: amorulu de diei, patrie si familie, — trei sorginti din cari s'au adaptatuse muese loru si au inze-stratul literatură greca cu giuvaierii cari totu-déun'a voru face omenirea intréga sa le admire.

Sufletulu celui mai impretritu ateu este profundu miscatul de amórea diei-lor care o respirâmu in corurile lui Sofocle, in dialogurile lui Euripide. Dara inainte de acest'a, in „Prometeu lantiuitu“ alu lui Eschilu afâlmu dejá unu protestu contra cucerirei sufletu-lui umanu de amorulu pentru diei. Amórea lui Prometeu pentru ómeni, pacientia cu care indurá torturele lui Jupiter, esclamarile lui profetice pen-tru viitorulu omenirei, nu suntu ni-

micu de cătu amorulu patriei. Cer-cetati apoi cele-lalte productiuni, in cari suntu reprezentate faptele mari si glorióse ale poporului grecu, bucuria ce simte pentru victoriile lui, durerea cu care considera invingerile si desa-strele lui, si ve-ti vedea ca in dram'a greca, amorulu patriei intrece amorulu dieilor. Vine unu momentu in se cându Sofocle pune in gur'a unui a din eroii tragediei „Persii“ urmatorele cuvinte:

„Sariti la lupta, grecilor, sa apa-rati de inimici altarele, mormintele parintesci si caminele vostre.“

Din acelu momentu, dram'a antica a atinsu intreitulu ei scopu.

In adeveru, déca ne misca amo-rulu pentru divinitate, pentru loculu in care ne-amu nascutu, pentru se-menii cu cari impartasim u durerile si fericirile acestei vietii, pentru limb'a in care amu pronunciatu numele de mama si tata, cu cătu mai multu ne misca amorulu de familia, intr'a cărei flacare se contopescu si amorulu de diei, si amorulu de patrie! Cine dintre noi nu varsă lacrami cându vede iubirea filiala care insotiesce pre Edipu pâna in celu din urma momentu! Cine pote sa nu impartasiésca setea de res-bunare a Ecubei! Cine nu plângu cu troianele cându acestea, prin tieri straine, plângu sinulu familiei de care au fostu deslipite! Amu putea dice, ca partea cea mai frumosă din teatrulu grecu este aceea, in care stra-lucesce acestu simtiemintu care a smulsu inainte din geniulu lui Omeru

conchiamă de către metropolitulu-patriarchulu său cându patriarhatulu este vacantu de către vicepresedintele consiliului bisericescu metropolitanu, anunçanduse mai intai la Majestatea Sea în sensulu articulului de lege IX. din 1868.

Art. X. Congresulu stătoresce regulamentulu casei.

Art. XI. Congresulu se promulgează de constituțiu indată ce majoritatea tuturor representantilor ales este verificata.

Că congresulu sa pota aduce rezolutiuni se recere că majoritatea representantilor congresuali sa fia de fata; rezolutiuni aduce cengresulu cu majoritatea membrilor presenti.

Art. XII. Presedintele congresului este archeepiscopulu, metropolitulu si patriarchulu serbescu său cându scaunulu patriarchalui si metropolitanu e vacantu, episcopulu celu mai betranu în rangu.

Art. XIII. Congresulu după ce se declară de constituțiu si alege pentru perioadă intréga congresuale pre vicepresedintele din statulu laicu, care substitue pre presedintele si pôrta cându acesta este impiedecat agendele lui. Asemenea alege congresulu pre fia care sessiune pre notarii necesari.

Art. XIV. Protocolele congresului, în care se inscriu tòte rezolutiunile congresului, trebuie sa le substerne presedintele indată după autenticare ministerului r. u.

Representatiunile congresului le semnăza presedintele, vicepresedintele si notariulu.

Art. XV. Rezolutiunile congresului le publica si executa presedintele congresului, respective comitetulu congresului.

Art. XVI. Congresulu nu pôte primi deputatiuni.

Art. XVII. Pentru sustinerea ordinei si linistei este responsabilu presedintele.

Art. XVIII. De cerculu de activitate alu congresului se tiene:

1. Sustinerea autonomiei bisericei gr. or. serbesci.

2. Organisarea afacerilor bisericesci, monastiresci, scolarie si fundatiunale.

3. Alegerea metropolitului si patriarchului serbescu si a organelor metropolitane.

torilor italiani, si, în mare parte, au servit de mina pentru scriitorii francesi.

Uriasulu geniu alu Albionului, Shakespeare, a intielesu, chiaru dela debutulu lui, ca celu mai putericu midilociu pentru a miscă, este a atinge cîrd'a cea mai simtibila a omului: iubirea de familie. Negr'a melancolie a lui Hamletu pentru perderea fatalui seu, durerea Regelui Leare, mîrtea lui Iuliu Cesaru, atâtea scene din Visulu unei nopti de vîra, Cumetrelle din Windsor, totu este bunu care se termina bine, Larma multa pentru nimicu, etc., suntu pagini nemuritorie pre carile datorim acescui simtiementu profundu pentru familie.

Teatrulu germanu se desvîlta la umbr'a stejarului giganticu, Shakespeare. Sub influența unei morale pure si sanatoșe, n'a avutu decât sa radice caminulu la inaltimesa unui altariu. Lessing e superb in operile Emilia Galotti si Natanu intieleptulu; acolo inse unde probéza ca Germania este patri'a familiei, este in dram'a Minna de Barnhelm. Apoi dialogulu lui Goetz de Berlichingen cu amiculu seu din copilarie, care i devenise inamicu, — scenele din Egmont, Clavigo, Torquato Tasso, din teatrulu lui Goethe; durerea lui Don Carlos de a se simti strainu in palatulu fatalui seu, scenele de familie din Wallenstein, Intrig'a si Amorulu, Brigandii, etc., suntu pagini stralucite ale lui Schiller, inspirate de respectulu familiei. In dram'a lui pi-

Cerculu de activitate alu congresului nu se estinde asupr'a afacerilor dogmatece, rituali, liturgice si asupr'a celor ce privesc credinti'a, cari se voru tiené si de aci inainte de cerculu de activitate alu sinodului.

Art. XIX. In sensulu acestui cercu de activitate congresulu creéza norme:

a) pentru organisarea parochieroru, protopresbiterelor, consistorieroru bis. si a consiliului bis. metropolitanu, despre numerulu si periferia dieceselor, despre fundarea de manastiri noue si sistarea celor ce esistu, asemenea si despre disciplin'a bisericesca, după ce a ascultatu sinodulu episcopal in privint'a acesta.

b) pentru dotarea preotilor, protopresbiterilor si episcopilor.

c) pentru organisarea comunelor bisericesci, a deregatorielor metropolitan, eparchiale, scolarie si administrative, a adunarilor eparchiali si a congresului naționalu bis. serbescu.

d) pentru organisarea scolelor si institutelor de invetiamente confesiunii inferiore si superioare.

Aică se tiene normarea planului didacticu intre marginile legilor tie-rei. De aci se eschide planulu de invetiamente alu institutului teologicu, care aterna dela rezolutiunea sinodului eppescu.

e) despre administrarea si intrebuintarea bunurilor naționali bisericesci, subintielegendu-se bunurile manastiresci, fondurile si fundatiunile intre marginile scopului fundatiunalu si a vointiei fundatorului.

f) despre inspectiunarea acelor bunuri naționali bisericesci, pre carile administrăza metropolitanu si patriarchulu si episcopii.

Afara de aceste congresulu mai paracteza:

g) despre bugetu, erogatiunile si acoperirea tuturor fondurilor naționali-bisericesci, a fundatiunilor si institutelor, computanduse si monastirile, ce privesc intréga metropolia si patriarchatulu.

h) finalizatiunea computurilor fondurilor, fundatiunilor si institutelor indigitate la. p. c), esaminanduse cele a manastirilor si institutelor de invetiamente cari suntu indigitate sub lit. h) a articulului XXII.

i) despre bugetulu erogatiunilor pentru scopurile bisericesci-culturali ale intregei metropolii, si este indrep-

torésca Wilhelm Tell nu scim, care amoru ne misca mai multu: amorulu de patrie său acel'a de familie! — amendou se contopescu, si inim'a cetitorului tremura de a vedea mai curendu implinite dorintiele loru, precum tremura de a vedea mai curendu sagiet'a lui Tell petrundiendu marulupusu tienta pre capulu fiului seu de tiranulu patriei sele.

Cercetandu teatrulu francesu, care a urmatu puteric'a impulsione ce i-a datu in acésta privintia dram'a spaniola, vedem ca si elu a sciutu sa profite de celu mai energicu midilociu pentru a sguduí sufletulu unei societăți. In tragedie lui Cornelius, Cidu, Horatiu, acestu simtiementu ajunge la sublimu. Chimen'a, sbucimandu-se intre amorulu familiei si alu amantului seu, ne incremenesce incătu nu scim, déca potemu sa o plangemu său sa o consiliamu. Racine, totu asiá de tandemu că Euripidu, afla in amorulu de familia accentu, cari nu misca, cu tòte ca suntu influintiate de mod'a tempului. Molier, prin comedie lui, este celu mai ageru aoperatoriu alu prestigiului datoritu familiei. Risulu lui este indignarea pentru totu ce lovesce in amorulu familiei. Acestu simtiementu este sustinutu la inaltimesa lui in scol'a clasica, si déca degeneréza óre cum in preludele scólei romantice, stralucesce in dramele lui Victor Hugo, Lucretia Borgia, Regele petrece.

Déca acum voim sa analisam simtiementele cari au inspirat si paru

tatitu, a acoperi deficitulu prin o repartiu asupr'a credinciosilor, care se substerne regimului spre aprobare.

Art. XX. Congresulu alege:

a) pre metropolitanu si patriarchulu serbescu după unu statutu specialu.

b) ia parte la alegerea episcopilor, modulu alegerei de episcopi lu stătoresce congresulu punendu-se (mai inainte) in contielegere cu sinodulu eppescu in privint'a acesta;

c) pre referintele scolariu supremu, alegerea referentului scolariu supremu se substerne Maiestaticei Sele spre aprobare.

d) pre membrii si suplentii comitetului congresului.

Art. XXI. Administratur'a de acum a fondurilor naționali se sistéza si in loculu ei vine comitetulu congresului, compusu din 6 membri si inca atâti suplenti, sub presedinti'a metropolitanu si patriarchului.

Comitetulu congresului se alege pentru intréga perioada congresuale si esiste in ori ce casu cându congresulu n'a alesu in trensulu membru noi.

Doi membrii din comitetu ii alege episcopatulu din sinulu seu si inca atata suplenti din statulu clericalu; patru membri si inca atati suplenti ii alege congresulu din statulu laicu din medilocul seu si adeca doi din Ungaria si doi din Croati'a si Slavonia.

Vicepresedinte comitetului este celu mai betranu in rangu din statulu clericalu, cându doi suntu egali in rangu, celu mai betranu in ani reprezenta pre presedintele, cându acesta este impiedecat.

Cându adeveratii membrii ai comitetului congresului suntu impiedecati său au abdisu său au reposatu, atunci se chiama in loculu loru, si adeca in loculu episcopilor membri supleitori din statulu clericalu, in loculu celor laici din Ungaria, Croati'a si Slavonia, membrii suplenti respectivi ai loru din Ungaria, Croati'a si Slavonia si adeca după ordinea in care s'au alesu.

Notariulu comitetului congresului este secretariulu naționalu.

Pentru a poté aduce rezolutiuni se recere presenti'a a trei membri afara de presedintele.

Ordinea afacerilor o stătoresce comitetulu congresului intre margini-

ale acestei organisațiuni si o substerne congresului spre aprobare.

De cerculu de activitate alu comitetului congresului se tiene:

a) a pregatit propunerii pentru desbaterile congresului.

b) a promulgat si executat normele si decisiunile luate de congresu si pro-vediute cu prea inalt'a aprobare, cari taie in cerculu de activitate alu comitetului congresului, si a controlat organele asiediate in sensulu acestor norme.

c) a alege pre calea escrierei de concursu si pre temeiulu cuaificatiunei dovedite pre directorulu supremu alu fondurilor si fundatiunilor naționali-bisericesci serbesci, mai departe pre toti oficialii: pre fiscali, economi, comptabili si casari, la fondurile, fundatiunile si institutiunile, ce privesc metropoli'a intréga; asemenea de a-i dimisiună la unu casu de abatere său omisiune, care trebuie sa fia dovedita prin o procedere criminale, său pre temeiulu unei sentințe din partea judecătoriei criminale.

Presedintele pune substituti provizori; elu denumește mai departe si dimisiună personalulu de manipulatiune, cancelaria si servitiu in intele-sulu dispositiunilor de mai susu. In casu de demisionare cei din urma potu sa apeleze la comitetulu congresului.

d) Comitetulu congresului porta inspectiunea asupr'a bunurilor bisericesci, computanduse aice si bunurile fondurilor, fundatiunilor, institutelor si manastirilor si acele pre carile administrăza metropolitanu-patriarchulu si episcopii. Spre scopulu acesta elu poate delega din cându in cându comisari in fati'a locului.

e) Comitetulu congresului dă imprumute din acele capitale, cari stau sub administratiunea bisericesca naționale, pre basea opiniunei jurisconsultului si pre lângă sigurantia pupularia.

Congresulu va elabora o norma de procedere la darea de imprumuturi care se va substerne spre aprobare Maiestaticei Sele. Si pâna cându aceasta norma va intra in vietia, remanu in vîgor in privint'a acordării de imprumute prescrisele ce suntu in vîgor.

f) Comitetulu congresului aplăcidă erogatiunile pentru acoperirea trebuintelor estraordinarie neamanante si adeca intre marginile preliminariului aprobatu prin congresu.

g) Congresulu revideaza computurile esaminate prin comptabili dela tòte fondurile fundatiunile si institutiile, a căroru incheiere aterna dela congresu.

h) Comitetulu congresului incheia societatile esaminate de o camdata prin comptabili dela monastiri si institutiile de invetiamente.

Art. XXIII. Comitetulu congresului se intrunesc in primele dile de lucru in lunile Ianuariu, Aprilie, Iuliu si Octobre la scaunulu metropolitanu-patriarchalul.

Siedintie estraordinarie se conchiamă de către presedintele după trebuintă.

Protocolulu despre siedintele comitetului congresului se comunica ministeriului reg. ung. in copia după 8 dile.

Art. XXIV. Comitetulu congresului substerne congresului in fia-care perioada de sessiune unu raportu asupr'a activitatii sele si protocoalele spre revisiune.

Art. XXV. Presedintele si membrii comitetului congresului suntu responsabili inaintea congresului. Ei suntu deobligati a rebonifică tòte daunele ce provin din vin'a său negrigia loru. Desdaunarea se poate pretinde numai pre cale legală ordinaria.

Art. XXVI. Loculu congresului este in resedint'a metropoliei si patriarhatului serbescu.

Art. XXVII. Acestea organizațiuni a congresului se poate modifica numai prin congresu, déca doce ter-

\* Acestea schită este traducerea unei din probele la concursulu tenu tu dilele treceute pentru ocuparea unei catedre de literatură franceză.

tialități dintre toți membrii congregașii se învoiesc la acăsta.

Art. XXVIII. Normele congresuale intarite prin rescriptul reg. din 10 August 1865, care stau în contradicție cu acăsta organizație, nu au valoare.

#### *Dispusetium tradnsitorie.*

Art. XXIX. Pentru că comitetul congresual să-si poată începe activitatea sea oficială, va probede afara de o instrucție interimale pre oficialii necesari ai fiscalatului, contabilităției și ai manipulației cu cassă, — cu unu salariu corespunditoru din fondurile naționale.

Art. XXX. Conform cu acăsta administrarea oficială a fondurilor naționale bisericești prin asistentii metropolitani incăta în intielesulu articulului XXI din organizație acăsta și ei au de a predă pre temeiu computurilor finali, fondurile, bunurile, depozitele ce le-au administrat, comitetului congresual său personalor nu-mi de acesta pre lângă unu inventariu ordinariu, si au de a încheia numai decătu socrateleloru și a le înmuană comitetului congresual. Unu exempliaru din inventariu se va substanța prin comitetul congresual ministerului r. u. de culte și instrucție.

Art. XXXI. Comitetul congresual are de a substanța congresului unu proiectu relativ la personalul oficial ce se va statorii conform art. XXII și relativ la salariul lui.

Art. XXXII. Comitetul congresual are de a elabora și substanța congresului propunerile indigitate în rescriptul reg. din 10 August 1868 și în normă congresuale din 1865, care nu sunt inca elaborate și adeca după I. B. § 27 despre dotatiunea episcopalor; mai departe după I. G. § 28. și V. § despre dotatiunea clerului monachalui și administrarea bunurilor manastirescii.

Nr. 12. desp. II. — 1874.

#### **Convocare.**

Despartimentul II, districtul Fagarasiului — scaunul Cincului și alu Cohalmului, — alu Asociației transilvane pentru literatură română și cultură poporului român și va tine adunarea generale cercuale extraordinaria în comună Voila, la 22 Noembrie 1874 st. nou.

Deci în tenoreea §-lui 10 alu regulamentului, se invita prin acăsta toti membrii acestui despartiment a participa la siedintă susu memoratei adunări la 10 ore a.m.

Din siedintă comitetului cercularu — Despartimentul II Fagarasianu, alu Asociației transilvane pentru literatură română și cultură poporului român — tienuta în 10 Octombrie 1874. —

Alesandru Micu,  
directore.  
Grigoriu Negrea,  
notariu.

#### **Romania.**

In București a sosit o comisiune compusă din mai multi ofițieri superioiri și ingineri insarcinati de presedintele statelor unite din America a studiă Dnarea, și în lucrările facute pâna acum la gurile ei, precum și la alte mari riuri din Europa. Lucrări de asemenea natura urmăza să se face pre riul Mississipi. Comisia se compune din maiorul generalu Wright din armata statelor unite, generalul de brigada Alexander, insarcinat cu lucrările pe cota Pacificului; Milmor Roberts, insarcinat cu drumurile de feru ale Pacificului, Comstocle insarcinat cu imbunatatirea marilor lacuri, S. Ee. Sicles, H. D. Whitecomb. Dupa visită facuta ministrului din afara,

guvernului a pus la dispozitumea comisiunii vaporulu nostru „Stefan cel Mare“ care i-a condus dela Galati la Sulina și inapoi.

In cestiunea tratatelor de commerciu, „Press'a“ din Viena asigura ca contele Andrassy a luat o atitudine forte vedita în ceea ce privesc cestiunea de a scăi, de către România și Serbia au dreptul de a încheia directu tratate de comerciu. Dupa ce și-au asigurat sprințul Germaniei în acăsta afacere, Cancelariul Austro-Ungar se găsește a contrabalanța resistența portiei otomane și încheia tratate cu România mai întâi.

Este probabil ca aceste negozi, de o importantă capitală pentru industria și comerțul Austriei sunt aproape de a lăua o soluție apropiată.

In consiliul general de instrucție în siedintă din 11 Septembrie, se dă lectura materielor de limbă latină din proiectul de programă, elaborat de onor. consiliu permanente.

La materiale de clasă I continute în proiectul de programă, dlu Constantinescu propune, că elevii să facă pre fia-care septamâna o temă inscrisă în clasa cu profesorele și o lucrare acasă.

In urmă explicațiile date în acăsta privind de dnii Odobescu, Rosetti și Darzeu, dlu Constantinescu și retrage propunerea și punându-se la votu materiale de limbă latină și precum suntu proiectate în proiectul de programă consiliul le admite în unanimitate.

La clasă II dlu Constantinescu cere să se pună de viris-illustribus, în locul fabulelor Faedru, că prea grele pentru elevi din acăsta clasă.

Dlu Odobescu dandu explicațiile cuvenite și aici, amendamentul dlu Constantinescu punându-se la votu se respinge, admitența de consiliu, limbă latină după cum este proiectat în proiectul de programă.

La clasă III. dlu B. Constantinescu propune să se trece Quintus Curtius la clasă IV. lasându în clasă III numai pre Cornelius Nepos. Dupa explicațiile date de dlu Odobescu consiliul admite înlocuind materiale din proiect.

La clasă IV. dlu B. Constantinescu cere asemenea să se strângă de amicitia în clasă V și de senectate din clasă V să se pună în cl. IV.

Dlu Melicu cere să se dică numai Cicerone, stergându-se de amicitia, cuprinsă în parenteza, lasându-se acăsta la aprecierea profesorilor respectivi.

Dupa explicațiile date de dlu Odobescu, se pună la votu propunerile dlu B. Constantinescu și Melicu, și se respinge admitența de proiectul de programă.

La clasă V. dlu Mandru cere să se lase numai doi autori pînă la facilitatea elevilor. Dlu Melicu propune sistemul de revisiune și dlu Poni propune, că gramatică latină să se predea astfel încătă fia-care clasa, ea să formeze unu totalu de gramatica treptată cu inteligență elevilor.

Dlu Odobescu, respunderi, arată principiile pre care să basatu consiliul permanent la aranjarea limbii latine pe clase și conchide că ceea ce propune dlu Poni este proiectat în proiectul de programă.

Dlu B. Constantinescu mai cere să se adauge în clasă V și Ovidiu. Dlu Romanescu demonstră că este imposibil să se predă sintacă numai într-unu anu și conchide că programele cum suntu elaborate de consiliul permanent suntu prea bune, prevedența de sintacă în doi ani, unindu-se totu-deodata și cu propunerea dlu B. Constantinescu, care propune, punându-se la votu, se respinge admitența de materiale că în proiectul de programă.

La clasă VI. dlu Poni cere stergerea compozițiunilor latine, și după

explicațiile date în acăsta privind contră propunerei dlu Poni de D. Odobescu, B. Constantinescu și Rosetti, amendamentul dlu Poni, pus la votu, se respinge, admitența de materiale că în proiectul de programă.

Dlu ministru T. Maiorescu, intrându în sală siedintei ocupă foto-lul presedintei.

Se dă lectura materielor de limbă latină continute în clasă VII, la care dnii Tzoni, Iulianu și Mandru propune suprimarea studiului urmatore:

Greutăți, mesuri de monete antice. Alfabetul și pronunciarea lui, abreviatiuni în scrierii. Notiuni de paleografie latină. Limbă și scrierea epigrafică precum și compozițiuni în versuri latine.

D. Odobescu, respunderi, acceptă propuneri, demonstrând importanța studiului necesar prevedute în programă și roga pre consiliu a le admite în totul, în ceea ce privesc înseversurile latine, declară că de către consiliu crede, nu insistă cu multă taria în aprobarea loru.

Dupa ore-care discutiune la care a luat parte D. Tzoni, Aurelianu și Constantinescu, dlu presedinte pună la votu mai întâi suprimarea din exercitie asupra gramaticei latine și compozițiunilor în versuri, și se aproba. Se pună apoi la votu alternativă suprimarea studiului accesoriu și se respinge.

Dlu presedinte pună la votu materiale continute în proiectul de programă, afara de versurile latine și se admite de consiliu.

Se dă lectura materielor de limbă latină din clasă VIII și unei propunerile a dloru Tzoni, Iulianu și Mandru, prin care ceru suprimarea tuturor studiului accesoriu din acăsta clasă și după explicațiile cerute de D. Tzoni și date de Odobescu în acăsta privind, dlu presedinte pună la votu propunerea de a se suprimă studiile accesoriu prevedute în proiectul de programă pentru semestrulul întâi și se respinge.

Se pună asemenea la votu, suprimarea studiului accesoriu din semestrul II și se respinge. Se pună apoi la votu materiale cum suntu prevedute în proiectul de programă și se admittu.

Siedintă se radica anunțându-se cea viitorie pentru a două dî.

„Cur. d. I.“

#### **Varietăți.**

\* \* Archiducele Iosif a petrecut diua dela 11 Oct n. in Brașov; în dilele urmatore a facutu excursiuni la vama Branului și a Temeșului.

\* \* Domnitorul Romaniei dimpreuna cu Dömán a trecuru Mercuri prin Brasov la Sinaia.

\* \* Invitat de prenumeratiunela la carte intitulată: „Despre sustinerea sanătății trupesci și sufletești a copiilor scolari“ de Dr. Bock. Scrisere pentru parinti invetitori și autorități scolare.

Idea ce preocupa astăzi spiritul poporului mai civilizat, este educatiunea, o idee fără care nu se poate închipui între omene perfectiune și o stare bună. Educatiunea (crescere) ratională, și școlă bună facă că o națiune, să fie marita și fericita. Aci sub educatiunea pricepsu nu numai dezvoltarea spirituală său cum se dice mentală, ci și cea corporală; căci aterându astăzi ună dela altă — trebuie dezvoltate totu într-unu tempu. Multi crescatori gresiesc în contră reguli acesteia, și suntu nereparabile defectele trupesci, carele casiuna între copii cruduti, mai alesu în primă epoca a vietiei lor, când suntu expuși la diferite boala; parte parintii și doctori prin nesciinție, nepracticabilitate și neprevăderile loru; parte școalele prin ne-

ganșarea și rea construire a loru. Cândă crescerea trupescă este o intrebare atât de însemnată pentru copilasii gin-gasii, incătu fără acăsta nu se poate închipui dezvoltarea spiritului lui, credem ca cu privire la acăsta nu va fi de prisosu a dămidilice și reguli în mânile parintilor, doctilor și tuturor, cari se interesă de crescerea succrescentie viitorie. — Carticică mai susu amintită, a renunțatul pedagogu Dr. Bock este indreptariu, asiā dîndu o lumina aprinsă în acăsta privind, și togmă acăsta m'a indupăcatu a o traduce, și a face cunoscuta înaintea publicului român. Deci me adresediu către P. T. publicu interesa de cultură poporului român cu rogarea: sa binevoiescă a imbratisă carticică acăsta cu prenumeratiunile sele mari-nimose. Preții cartei va fi numai: 60 cr. Banii de prenumeratiune sa se adresă prin asemnatii postale (Postanweisung) de 5 cr., la subscrismi traducatoru, în Kétegyháza (cottulu Békés). Colectantii dela 10 exemplarior vor primi unu exemplar gratuit. Cartea se va tipări numai decătu, după ce spesele tipariului vor fi acoperite. Kétegyháza, în Sept. 1874.

Iosif I. Ardeleanu,  
preotu.

#### **Concursu.**

Pentru ocuparea statuiene invetatorescă la școlă confessională gr. or. din Berintia protopresbiteratul tractului Cetate de pe Kővár se scrie prin acăsta concursu pâna la 17 Octobre st. bis. a. c.

Salariul impreunat cu acestu postu este 105 fl. c. cu: quartiru și lemne de incăldită.

Doritorii de ocupă acestu postu, au să-și asterne recursele loru instruite în sensul „Statului organic“ documintele receptate subscrismi pâna la terminulu susu indicat.

Carpenișu 16 Septem. 1874.

In contilegere cu comitetul parochiale.  
Ioanu Siovrea  
(3-3) Adm. ppescu.

Nr. pr. scol. 49. 1874.

#### **Concursu.**

Pentru ocuparea postului invetatorescă la școală confessională gr. or. din Săiesiu protopresbiteratul Sighișiori se deschide prin acăsta concursu.

Salariul impreunat cu acestu postu este 100 fl. v. a. cu quartiru și lemne de incăldită.

Doritorii de a ocupă acestu postu au să-și tramite petituiile loru instruite în sensul „Statului organic“ pâna în 14 Octombrie a. c. st. v. la scaunul protop. în Sighișioră.

Săiesiu 15. Septembre 1874.

In contilegere cu comitetul bis. parochialu,

Zaharie Boiu  
(3-3) Prot. gr. or.

#### **Edictu.**

Ioană nascuta Teodoru Comanu legiuță socia a lui Ioanu Pavelu Ciogu din Fofeldea scaunul Nocrichiu, carea cu necredintia a parăsitu pre legiuțul ei barbatu de 2 1/2 ani, fără a se scăi de loculu petrecerei ei, se provoca prin acăsta că în termenul de unu anu si o dî sa se infatisiedie înaintea forului matrimoniale subscrismi, căci la din contra procesulu divortialu radicatu asupră ei, se va otari si in absentia ei.

Nocrichiu, 6 Septembre 1874.

Forulu matrimoniale protopopescu gr. or. alu Nocrichiu

Cincu-mare.

G. Maijeriu

(2-3) Adm. ppescu.

**Edificiul cu gradina din prenumea de sub Nro. 48 stradă Gusteritilor (Elisabethgasse) e din mana libera a se vinde.**

**Regina Roth.**